

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Center
Republike Slovenije
za poklicno
izobraževanje

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

PRILOGA 4

POROČILO O ANKETIRANJU VAJENCEV IN DIJAKOV

(Besedilo ni jezikovno pregledano)

Pri pripravi poročila so sodelovali:

Sodelavci Centra RS za poklicno izobraževanje: mag. Tina Klarič

Zunanji sodelavci: Darja Štirn

Metodološka podpora in statistične obdelave: dr. Jasna Mažgon

Tehnično uredila: Karmen Stolnik

Ljubljana, 2018

KAZALO VSEBINE

1	METODOLOGIJA	1
1.1	Osnovna raziskovalna metoda	1
1.2	Vzorec.....	1
1.3	Postopek zbiranja podatkov in instrument.....	1
1.4	Obdelava podatkov	1
2	REZULTATI IN INTERPRETACIJA	1
	I. Motiviranje podjetij in kandidatov za vajeništvo.....	1
	II. Vodenje kariere, karierno usmerjanje in odnos do vajeništva.....	1
	III. Komunikacija in sodelovanje	1
	IV. Podporni dokumenti in nekateri vidiki izvajanja vajeništva	1
3	ZAKLJUČEK	1
4	VIRI IN LITERATURA	1
5	PRILOGE.....	2
5.1	PRILOGA D: Anketni vprašalnik za vajence.....	2
5.2	PRILOGA E: Anketni vprašalnik za dijake	5

KAZALO TABEL

<i>Tabela 1: Izobraževalni program, v katerega so vpisani vajenci.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 2: Izobraževalni program, v katerega so vpisani dijaki.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 3: Informiranje bodočih vajencev na OŠ o možnostih izobraževanja v SŠ.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 4: Informiranje bodočih dijakov na OŠ o možnostih izobraževanja v SŠ.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 5: Viri informacij o možnostih izobraževanja v vajeniški obliki.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 6: Pričakovanja od vajeništva.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 7: Možnost spoznavanja različnih poklicev - vajenci.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 8: Možnost spoznavanja različnih poklicev - dijaki.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 9: Kdo je vajence seznanil z različnimi poklici?.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 10: Kdo je dijake seznanil z različnimi poklici?.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 11: Kaj in kdo je vplival na vajenčevo odločitev za vpis v poklicno izobraževanje?.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 12: Kaj in kdo je vplival na dijakovo odločitev za vpis v poklicno izobraževanje?.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 13: V OŠ so mi predlagali.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 14: Poklic za katerega se šolam me zanima.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 15: Raje se učim tako, da delam.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 16: Pogled učiteljev na vajenčevo odločitev za poklicno izobraževanje.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 17: Pogled učiteljev na dijakovo odločitev za poklicno izobraževanje.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 18: Pogled domačih na vajenčevo odločitev za poklicno izobraževanje.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 19: Pogled domačih na dijakovo odločitev za poklicno izobraževanje.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 20: Pogled domačih na izbiro poklicnega izobraževanja pri dijakih in vajencih.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 21: Pogled prijateljev na vajenčevo odločitev za poklicno izobraževanje.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 22: Pogled prijateljev na dijakovo odločitev za poklicno izobraževanje.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 23: Delovna klima v vajeniških podjetjih.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 24: Delovna klima v podjetjih, kjer so dijaki na PUD-u.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 25: Večina časa sem prepuščen samemu sebi in lastni iznajdljivosti.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 26: Osebe, ki so vajencem v pomoč pri izvajanju vajeništva.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 27: Poznavanje NIV-a.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 28: Seznanjenost z NIV-om.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 29: Sodelovanje pri nastajanju NIV-a.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 30: Želja po sodelovanju pri nastajanju NIV-a.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 31: Korelacija med tem, ali so vajenci lahko sodelovali pri nastajanju NIV-a ter ali si tega želijo v prihodnje.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 32: Usklajevanja dela v podjetju in učenja v šoli pri vajencih.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 33: Usklajevanje dela v podjetju in učenja v šoli pri dijakih.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 34: Usklajevanja dela v podjetju in učenja v šoli pri dijakih in vajencih.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 35: Zadovoljstvo z vajeniško nagrado.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 36: Vpliv nagrade na odločitev za vpis v vajeništvo.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 37: Morebitna ponovna odločitev za poklicno izobraževanje pri vajencih.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 38: Morebitna ponovna odločitev za poklicno izobraževanje pri dijakih.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 39: Morebitna ponovna odločitev za poklicno izobraževanje pri vajencih.....</i>	<i>1</i>

<i>Tabela 40: Vzroki, da vajenci ob ponovnem vpisu ne bi več izbrali vajeniške oblike.....</i>	<i>1</i>
<i>Tabela 41: Morebitna ponovna odločitev za poklicno izobraževanje pri dijakih in vajencih.....</i>	<i>1</i>

UPORABLJENE KRATICE:

CPI – Center Republike Slovenije za poklicno izobraževanje

OŠ – osnovna šola

SŠ – srednja šola

PUD – praktično usposabljanje z delom

NIV – načrt izvajanja vajeništva

GZS – Gospodarska zbornica Slovenije

OZS – Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije

1 METODOLOGIJA

2 REZULTATI IN INTERPRETACIJA

3 ZAKLJUČEK

4 VIRI IN LITERATURA

- Zakon o vajeništvu (Ur. l. RS 25/17).

5 PRILOGE

5.1 PRILOGA D: Anketni vprašalnik za vajence

Letnik rojstva

Spol

Šola

Program

1. Kako so te na osnovni šoli informirali o možnostih izobraževanja v srednji šoli? Izbereš lahko **največ 3 odgovore**, ki najbolj veljajo zate.

- a) V okviru razredne ure so nam predstavili različne srednješolske programe.
- b) Enkrat sem imel osebno svetovanje v svetovalni službi.
- c) Večkrat sem imel osebno svetovanje v svetovalni službi.
- d) Šola je organizirala obiske podjetij.
- e) V šoli so nam predstavili portal Moja izbira.si.
- f) Obiskal sem karierno središče na Zavodu RS za zaposlovanje.
- g) Drugo: napiši, kaj _____

2. Si imel/a v okviru priprave na izbiro nadaljnjega izobraževanja možnost spoznati različne poklice? Izberi ustrezen odgovor.

- a) Da
- b) Ne

Če izbere da:

2a) Kdo te je seznanil s temi poklici? Izbereš lahko **največ 3 odgovore**, ki najbolj veljajo zate.

- a) Svetovalni delavec na šoli.
- b) Razrednik.
- c) Učitelj.
- d) Starši in sorodniki.
- e) Prijatelji.
- f) Obiskal/a sem podjetje.
- g) Na spletu.
- h) Na televiziji.
- i) Drugo: napiši, kaj _____

3. Kje si izvedel/a o možnosti, da se vpišeš v vajeniško obliko poklicnega izobraževanja? Izbereš lahko **največ 3 odgovore**, ki najbolj veljajo zate.

- a) V osnovni šoli me je seznanil svetovalni delavec.
- b) V osnovni šoli me je seznanil učitelj.
- c) Na informativnem dnevu.
- d) Na dogodkih Obrtno-podjetniške in Gospodarske zbornice.
- e) V časopisu.
- f) Na Televiziji ali radiju.

- g) Na spletu.
- h) Starši so mi povedali.
- i) Prijatelji so mi povedali.
- j) Delodajalec me je seznanil.
- k) Drugo: napiši, kaj _____

4. Kaj je vplivalo oziroma kdo je vplival na tvojo odločitev, da se vpišeš v vajeniško obliko poklicnega izobraževanja? **Vsako trditev oceni na 5 stopenjski lestvici**, pri čemer pomeni 5 – Zelo drži, 4 – Drži, 3 – Deloma drži, deloma ne drži, 2 – Bolj ne drži, kot drži, 1 – V celoti ne drži

- a) Želim se čim hitreje zaposliti.
- b) Vajeniška oblika se mi zdi bolj zanimiva kot šolska.
- c) V osnovni šoli so mi predlagali.
- d) Starši (sorodniki) so mi predlagali.
- e) Poklic, za katerega se šolam, me zanima.
- f) Raje se učim tako, da delam.
- g) Za delo pri delodajalcu bom prejel plačilo.
- h) V osnovni šoli sem imel nizke ocene.
- i) Poklicna šola je v bližini mojega doma.

5. Kako so učitelji v osnovni šoli gledali na tvojo izbiro poklicnega izobraževanja v vajeniško obliki? Izberi **en** ustrezen odgovor.

- a) Strinjali so se in me spodbujali.
- b) Niso se zanimali za mojo izbiro.
- c) Moja izbira jim ni bila všeč.
- d) Drugo: napiši, kaj _____

6. Kako na tvojo izbiro poklicnega izobraževanja v vajeniški obliki gledajo pri tebi doma? Izberi **en** ustrezen odgovor.

- a) Strinjajo se in me spodbujajo.
- b) Ne zanimajo se za mojo izbiro.
- c) Moja izbira jim ni všeč.
- d) Drugo: napiši, kaj _____

7. Kako na tvojo izbiro poklicnega izobraževanja v vajeniški obliki gledajo prijatelji? Izberi **en** ustrezen odgovor.

- a) Strinjajo se in me spodbujajo.
- b) Ne zanimajo se za mojo izbiro.
- c) Moja izbira jim ni všeč.
- d) Drugo: napiši, kaj _____

8. V tabeli so navedene nekatere trditve, povezane s tvojim delom in sodelavci v podjetju. **Vsako trditev oceni na 5 stopenjski lestvici**, pri čemer pomeni 5 – Zelo drži, 4 – Drži, 3 – Deloma drži, deloma ne drži, 2 – Bolj ne drži, kot drži, 1 – V celoti ne drži

- a) V podjetju imajo do mene enak odnos kot do ostalih zaposlenih.
- b) Večino časa sem prepuščen samemu sebi in lastni iznajdljivosti za delo.
- c) Mentor me ves čas usmerja in nadzoruje moje delo.

- d) Med zaposlenimi vlada prijetno vzdušje.
- e) Mentor upošteva znanje, ki sem ga pridobil v šoli.
- f) Mentor me usmerja v takšne naloge, ki so povezane z mojim izobraževanjem.
- g) Delam pomožna dela in dela, ki niso povezana z mojim izobraževanjem.

9. Kako usklajuješ delo v podjetju in učenje v šoli? Izberi **en** odgovor.

- a) Zdi se mi, da je prehajanje iz podjetja v šolo dobro organizirano, zato s tem nimam posebnih težav.
- b) Prehajanje zahteva od mene veliko usklajevanja med mentorjem v podjetju in obveznostmi za šolo.
- c) Drugo: napiši, kaj _____

10. Kaj pričakuješ od vajeništva? Izbereš lahko **največ 3 odgovore**, ki najbolj veljajo zate.

- a) Dobro praktično usposobljenost.
- b) Zaposlitev po zaključku izobraževanja.
- c) Manj učenja v šoli.
- d) Plačilo za moje delo.
- e) Bolj zanimivo šolanje.
- f) Nič posebnega.
- g) O tem ne razmišljam.

11. Katera oseba ali osebe ti najbolj pomaga/jo, če imaš v zvezi z vajeništvom vprašanja? Izbereš lahko **največ 3 odgovore**, ki najbolj veljajo zate.

- a) Mentor v podjetju
- b) Sodelavci v podjetju
- c) Obrtno-podjetniška ali Gospodarska zbornica
- d) Organizator praktičnega usposabljanja v šoli
- e) Svetovalni delavec v šoli
- f) Razrednik
- g) Starši

12. Ali veš, da obstaja načrt izvajanja vajeništva, v katerem je opredeljeno, kaj se moraš naučiti v šoli in kaj v podjetju? Izberi **en** odgovor.

- a) Da.
- b) Ne.

Če da:

12a) Kako si seznanjen z vsebino načrta? Izberi **en** odgovor.

- a) Prebral sem in se poglobil v vse, kar je napisano v mojem načrtu izvajanja vajeništva.
- b) Na hitro sem prebral in približno vem, kaj je napisano v mojem načrtu izvajanja vajeništva.
- c) Nisem prebral mojega načrta izvajanja vajeništva, ker mi bodo že v podjetju in šoli povedali, kar moram vedeti.

12b) Si lahko sodeloval pri nastajanju tega načrta? Izberi **en** odgovor.

- a) Da.

b) Ne.

12c) Bi si želel biti v prihodnje vključen v pripravo načrta izvajanja vajeništva? Izberi **en** odgovor.

- a) Da.
- b) Ne.
- c) Ne vem.

13. Si zadovoljen z višino vajeniške nagrade? Izberi **en** odgovor.

- a) Da.
- b) Ne.
- c) Drugo: napiši, kaj _____

14. Je finančna nagrada vplivala na tvojo odločitev glede izbire izobraževanja v vajeniški obliki? Izberi **en** odgovor.

- a) Ni vplivala, ker se želim predvsem dobro usposobiti za poklic.
- b) Ni vplivala, ker lahko več zaslužim z delom prek napotnice.
- c) O finančni nagradi nisem razmišljal.
- d) Je vplivala, ker je finančna nagrada zame pomembna.

15. Če bi se ponovno vpisoval v prvi letnik, bi se vpisal (izberi **en** odgovor):

- a) V isti program z vajeniško obliko izobraževanja.
- b) V isti program v šolsko obliko izobraževanja.
- c) Izbral bi drug program poklicnega izobraževanja na isti šoli.
- d) Izbral bi drug program poklicnega izobraževanja na drugi šoli.
- e) Drugo: napiši, kaj _____

15a) V kolikor ne odgovori z a), ga vprašamo: Zakaj ne bi več izbral vajeniške oblike? Izbereš lahko **največ 3 odgovore**, ki najbolj veljajo zate.

- a) Pričakoval sem boljše odnose v podjetju.
- b) Pričakoval sem več podpore mentorja.
- c) Pričakoval sem boljše plačilo.
- d) Pričakoval sem, da se bom v podjetju več naučil.
- e) Pričakoval sem več podpore šole pri dogovarjanju, kaj se moram pri delodajalcu naučiti.
- f) Drugo: napiši, kaj _____

16. Bi nam želel/a glede vajeništva še kaj sporočiti?

5.2 PRILOGA E: Anketni vprašalnik za dijake

Letnik rojstva

Spol

Šola

Program

1. Kako so te na osnovni šoli informirali o možnostih izobraževanja v srednji šoli? Izbereš lahko **največ 3 odgovore**, ki najbolj veljajo zate.

- h) V okviru razredne ure so nam predstavili različne srednješolske programe.
- i) Enkrat sem imel osebno svetovanje v svetovalni službi.
- j) Večkrat sem imel osebno svetovanje v svetovalni službi.
- k) Šola je organizirala obiske podjetij.
- l) V šoli so nam predstavili portal Moja izbira.si.
- m) Obiskal sem karierno središče na Zavodu RS za zaposlovanje.
- n) Drugo: napiši, kaj _____

2. Si imel/a v okviru priprave na izbiro nadaljnjega izobraževanja možnost spoznati različne poklice? Izberi ustrezen odgovor.

- c) Da
- d) Ne

Če izbere da:

2a) Kdo te je seznanil s temi poklici? Izbereš lahko **največ 3 odgovore**, ki najbolj veljajo zate.

- j) Svetovalni delavec na šoli.
- k) Razrednik.
- l) Učitelj.
- m) Starši in sorodniki.
- n) Prijatelji.
- o) Obiskal/a sem podjetje.
- p) Na spletu.
- q) Na televiziji.
- r) Drugo: napiši, kaj _____
- l) Prijatelji so mi povedali.
- m) Delodajalec me je seznanil.
- n) Drugo: napiši, kaj _____

4. Kaj je vplivalo oziroma kdo je vplival na tvojo odločitev, da se vpišeš v poklicno izobraževanje? **Vsako trditev oceni na 5 stopenjski lestvici**, pri čemer pomeni 5 – Zelo drži, 4 – Drži, 3 – Deloma drži, deloma ne drži, 2 – Bolj ne drži, kot drži, 1 – V celoti ne drži

- j) Želim se čim hitreje zaposliti.
- k) V osnovni šoli so mi predlagali.
- l) Starši (sorodniki) so mi predlagali.
- m) Poklic, za katerega se šolam, me zanima.
- n) Raje se učim tako, da delam.
- o) V osnovni šoli sem imel nizke ocene.
- p) Poklicna šola je v bližini mojega doma.

5. Kako so učitelji v osnovni šoli gledali na tvojo izbiro poklicnega izobraževanja? Izberi **en** ustrezen odgovor.

- e) Strinjali so se in me spodbujali.
- f) Niso se zanimali za mojo izbiro.
- g) Moja izbira jim ni bila všeč.
- h) Drugo: napiši, kaj _____

6. Kako na tvojo izbiro poklicnega izobraževanja pri tebi doma? Izberi **en** ustrezen odgovor.

- e) Strinjajo se in me spodbujajo.
- f) Ne zanimajo se za mojo izbiro.
- g) Moja izbira jim ni všeč.
- h) Drugo: napiši, kaj _____

7. Kako na tvojo izbiro poklicnega izobraževanja gledajo prijatelji? Izberi **en** ustrezen odgovor.

- e) Strinjajo se in me spodbujajo.
- f) Ne zanimajo se za mojo izbiro.
- g) Moja izbira jim ni všeč.
- h) Drugo: napiši, kaj _____

8. Ali si že začel s praktičnim usposabljanjem pri delodajalcu? Obkroži ustrezen odgovor.

- a) Da.
- b) Ne.

Če izbere DA:

8a) V tabeli so navedene nekatere trditve, povezane s tvojim delom in sodelavci v podjetju. **Vsako trditev oceni na 5 stopenjski lestvici**, pri čemer pomeni 5 – Zelo drži, 4 – Drži, 3 – Deloma drži, deloma ne drži, 2 – Bolj ne drži, kot drži, 1 – V celoti ne drži

- h) V podjetju imajo do mene enak odnos kot do ostalih zaposlenih.
- i) Večino časa sem prepuščen samemu sebi in lastni iznajdljivosti za delo.
- j) Mentor me ves čas usmerja in nadzoruje moje delo.
- k) Med zaposlenimi vlada prijetno vzdušje.
- l) Mentor upošteva znanje, ki sem ga pridobil v šoli.
- m) Mentor me usmerja v takšne naloge, ki so povezane z mojim izobraževanjem.
- n) Delam pomožna dela in dela, ki niso povezana z mojim izobraževanjem.

8b) Kako usklajuješ delo v podjetju in učenje v šoli? Izberi **en** odgovor.

- d) Zdi se mi, da je prehajanje iz podjetja v šolo dobro organizirano, zato s tem nimam posebnih težav.
- e) Prehajanje zahteva od mene veliko usklajevanja med mentorjem v podjetju in obveznostmi za šolo.
- f) Drugo: napiši, kaj _____

9. Če bi se ponovno vpisoval v prvi letnik, bi se vpisal (izberi **en** odgovor):

- f) V isti program z vajeniško obliko izobraževanja.
- g) V isti program v šolsko obliko izobraževanja.
- h) Izbral bi drug program poklicnega izobraževanja na isti šoli.
- i) Izbral bi drug program poklicnega izobraževanja na drugi šoli.
- j) Drugo: napiši, kaj _____